

Zoznam rizík plánu starostlivosti

Oblasti podpory a pomoci:

1. Vnímanie – poznávanie

- RBL - Riziko blúdenia, straty v prirodzenom prostredí
- RUR - Riziko úrazu, poranenia
- RSP - Riziko seba poškodzovania
- RST - Riziko straty v priestore mimo zariadenie
- REI - Riziko nevedomenia si prevencií proti šíreniu epidemiologickej infekcie
- SSZ - Strach zo straty a zneužitia OP a osobných vecí

2. Výživa

- RVS - Riziko vdýchnutia stravy, tekutín
- RPT - Riziko nedostatočného príjmu tekutín
- RNV - Riziko nedostatočnej výživy

3. Sebestačnosť – aktivita

- RPA - Riziko pádov

4. Koža

- RVP - Riziko vzniku preležanín

5. Životné hodnoty

- RNA - Riziko nedostatočnej adaptácie
- NFP - Neschopnosť hospodáriť s finančnými prostriedkami
- NOP - Neschopnosť hospodáriť s vecami osobnej potreby

6. Medzil'udské vzťahy

- RSE - Riziko sebevraždy
- RNI - Riziko násillia voči iným
- ROS - Riziko osamelosti
- RIS - Riziko sociálnej izolácie

Oblasť rizika: Vnímanie – poznanie

Riziko: RBL – Riziko blúdenia, straty v prirodzenom prostredí

Definícia: Stav, pri ktorom človek nie je schopný zapamätať alebo vybaviť si konkrétne informácie a zručnosti.

Rizikové faktory:

- Abstinenčné príznaky
- Blúdenie a strácanie sa v prirodzenom priestore v anamnéze
- Dezorientácia v čase, mieste, situácii alebo osobách
- Chronická zmätenosť
- Neschopnosť udržať v pamäti nové poznatky
- Porucha socializácie (nevie sa začleniť do určitej spoločnosti a zúčastniť sa na jej živote)
- Poruchy krátkodobej i dlhodobej pamäti (týkajúci sa starých i novších skutočností)
- Porušená interpretácia podnetov a reakcie na ne
- Požitie alkoholických nápojov alebo drog

- Strata vlastnej identity (nevie ktoje)
- Zmeny v správaní
- Zrejmé prejavy zabúdania, blúdenia klienta (nevie kde je)

Ciele:

- identifikácia vonkajších faktorov, ktoré prispievajú ku zmenám zmyslového vnímania a chovania
- klient je ochránený pred poškodením (stratou) úpravou činností a prostredia pri súčasnom zachovaní jeho maximálnej možnej nezávislosti
- klient nemá známky úzkosti a nepokoja
- klient primerane a účinne využíva všetky zdroje podpory
- klient sa orientuje vo svojom sociálnom prostredí (jedáleň, izba, WC a iné)
- klient si uvedomuje dané zmyslové poruchy a nadmernú zmyslovú záťaž
- prevencia užitia reštriktívnych opatrení
- zapojenie klienta do úpravy zdravého životného štýlu, liečebného programu (odvykanie závislosti na alkohole, drogách)

Činnosti:

- sledovanie prejavov chovania a známkov porušenej pamäti
- zapojenie do aktívneho trávenia voľného času
- podpora pamäti prostredníctvom hier, spievania, tréningov pamäti
- podpora orientácie v čase prostredníctvom hodín, kalendárov, sezónnych dekorácií
- odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch nutnosti udržiavať stály kontakt s klientom
- podpora zdravého životného štýlu (bez alkoholu, drog)
- prekonávanie pocitu bezmocnosti a bezradnosti
- podpora orientácie miestom - označenie dôležitých predmetov, miestností, ciest (symbolmi, farbami)
- zaistenie informácií prostredníctvom rozhlasu, televízie
- pozorovanie kvality a dĺžky spánku
- udržiavanie stáleho a nemenného prostredia
- podpora adaptácie na nové prostredie
- kontrola bezpečnosti zvýšeným dohľadom
- zaistenie bezpečnosti slovnými príkazmi
- zaistenie bezpečnosti v uzatvorenej k tomu určenej miestnosti
- kontrola pohybu / prítomnosti v zariadení
- odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch použitia režimových opatrení
- sprievod na miesta, ktoré chce či potrebuje navštíviť
- podpora v aktivitách, ktoré chce či potrebuje urobiť
- odovzdávanie informácií ostatným členom tímu o opatreniach pri blúdení, strate klienta
- dokumentácie mimoriadnej udalosti pri strate klienta
- postupovanie podľa interného nariadenia pri strate klienta
- spoločná tvorba denného programu

Oblasť rizika: Vnímanie – poznanie**Riziko: RUR – Riziko úrazu, poranenia**

Definícia: Stav, pri ktorom je človek ohrozený náhodným poranením, poškodením zdravia (vznikom rany, popáleninou, zlomeninou a iné).

Rizikové faktory:

- Blízkosť železnice v okolí
- Fajčenie v posteli
- Chronická zmätenosť
- Chýbajúce zábradlie na schodisku
- Kombinovaný handicap (fyzický a intelektový)
- Lôžko so základňou vysoko nad podlahou
- Možnosť vznietenia unikajúceho plynu
- Nebezpečné cesty a stav križovatiek v okolí
- Nedostatočná znalosť zásad bezpečnosti
- Nedostatok pudu sebazáchovy
- Neporiadok, rozliate tekutiny na podlahe
- Nepoužívanie okenných zábran
- Nevhodná manipulácia s varnou kanvicou
- Nosenie vlajúceho odevu v blízkosti otvoreného ohňa
- Obmedzená alebo malá svalová koordinácia
- Oneskorené zapálenie plynového šporáku
- Používanie prasknutého riadu alebo pohárov
- Požitie alkoholických nápojov alebo drog
- Predošlé úrazy v anamnéze
- Problémy s rovnováhou
- Problémy so zrakom
- Vaňa bez uchopovacích prvkov a protišmykových pásov
- Voľné koberce, rohožky
- Vstupovanie do nedostatočne osvetlenej miestnosti
- Znížená koordinácia činností rúk a očí
- Znížená opatrnosť

Ciele:

- klient je vedený k zmene návykov, životného štýlu a úpravy prostredia, ktoré zvýši jeho bezpečnosť
- klient pozná a rozumie rizikovým faktorom, ktoré môžu byť príčinou úrazu s následným poranením
- klient svojim chovaním neohrozí svoje zdravie ani zdravie iných klientov
- úprava okolitého prostredia s ohľadom na predchádzanie úrazom

Činnosti:

- zaistenie bezpečného prostredia
- kontrola bezpečného prostredia (zápalky, zapaľovač, voľné koberce, protišmykové rohožky v sprche, osvetlenie v miestnosti, nízka poloha lôžka, čistota podláh a iné)
- kontrola fajčenia vo vyhradených priestoroch
- vedenie k správnej manipulácii s otvoreným ohňom, zápalkami, plynovými spotrebičmi, varnými kanvicami, horúcou vodou

- kontrola manipulácie s otvoreným ohňom, zápalkami, plynovými spotrebičmi, varnými kanvicami, horúcou vodou
- vedenie k dodržiavaniu protipožiarnych opatrení
- kontrola dodržiavania protipožiarnych opatrení
- vedenie k bezpečnej manipulácii s horúcimi jedlami, nápojmi
- zaistenie podávania horúcich jedál, nápojov
- zaistenie kompenzačných pomôcok
- edukácia bezpečného použitia kompenzačných pomôcok pre mobilitu
- edukácia bezpečného použitia kompenzačnej pomôcky pre väčšiu vzdialenosť
- kontrola správneho používania kompenzačných pomôcok pre mobilitu
- odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch, ktoré vedú k úrazom s následkom poranenia
- vyhodnotenie rizikových faktorov
- podpora orientácie v prostredí
- vedenie k bezpečnému správaniu (pevná obuv cez priehlavok a pätu, okuliare, protišmykové hroty na palici, prilba pri jazde na bicykli a iné)
- kontrola bezpečného správania sa (pevná obuv cez priehlavok a pätu, okuliare, protišmykové hroty na palici, prilba pri jazde na bicykli a iné)
- zaistenie pokojného prostredia
- vedenie k bezpečnému prechádzaniu vozovky
- vedenie k bezpečnému použitiu športových pomôcok (bicykel, rotoped, tenisová raketa, kolky a iné)
- kontrola bezpečného použitia športových pomôcok (bicykel, rotoped, tenisová raketa, kolky a iné)
- dokumentácia mimoriadnej udalosti pri úraze s následným poranením

Oblasť rizika: Vnímanie – poznanie

Riziko: RSP – Riziko seba poškodzovania

Definícia: Stav, pri ktorom je človek ohrozený zámerným seba poškodzovaním vlastného tela.

Rizikové faktory:

- emocionálne poškodenie
- choroby v oblasti príjmu potravy
- impulzivita, neprimerané zvládanie situácie
- kríza sexuálnej identity
- labilné správanie
- návyk na látky (lieky, drogy)
- neodolateľná túžba sa poškodiť
- neschopnosť slovného uvoľnenia napätia
- neuspokojenie potrieb, frustrácia, deprivácia
- nízka alebo nestabilná sebaúcta
- nízke alebo nestabilné vnímanie telesného obrazu
- oneskorenie vývoja, zmeny mentálneho stavu, autizmus
- pocity depresie, odmietnutia, viny, separačnej úzkosti
- pocity ohrozenia stratou významného vzťahu
- predošlé seba poškodzovanie v anamnéze
- psychotické stavy (halucinácie)
- snaha o dokonalosť

- uväznenie
- užívanie manipulácie k dosiahnutiu vzťahov s ostatnými

Ciele:

- klient má nastavené také postupy starostlivosti, ktoré vedú k zvýšeniu sebavedomia / sebazáchovy
- klient sa zapojuje do alternatívnych postupov pri prekonávaní seba poškodzujúcich snáh
- u klienta nebude dochádzať k seba poškodzovaniu
- vytvorenie takých osobných zábran, ktoré povedú k zmenšeniu až vytrateniu tendencie seba poškodzovania
- zistenie faktorov a provokačných momentov, ktoré klienta vedú k sebapoškodzovaniu

Činnosti

- vyhodnotenie rizikových faktorov
- sledovanie stavov, ktoré by mohli narušovať ochranné zábrany klienta (psychotické poruchy, autizmus, mentálna retardácia)
- sledovanie maladaptívnych alebo strnulých osobnostných prejavov s poruchami prispôsobenia (impulzívny, nepredvídateľné alebo neprimerané prejavy správania, popudlivosť a iné)
- zaistenie úpravy prostredia s cieľom znížiť príležitosť k seba poškodzovaniu
- udržiavanie zdravého životného štýlu (bez alkoholu, drog)
- kontrol prejavov liekovej alebo drogovej závislosti
- kontrola prejavov duševnej tiesne a úzkosti
- stanovenie dôvodu prejavov násillia
- edukácia klienta o nezmyselnosti seba poškodzovania
- vypočutie a pomoc pri rozoznávaní reálnej a bludnej skutočnosti
- zapojenie do aktivít, ktoré povedú k posilneniu sebavedomia
- zapojenie do liečebného procesu
- účasť na skupinovej terapii, ktorá vyžaduje mobilizáciu a kognitívne úsilie
- odmeňovanie pozitívnej snahy uznaním
- kontrola bezpečnosti zvýšeným dohľadom
- zaistenie bezpečnosti slovnými príkazmi
- zaistenie bezpečnosti stálou kontrolou inej osoby
- predávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch, ktoré vedú k seba poškodzovaniu klienta
- predávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch, ktoré vedú ku zníženiu rizika seba poškodzovania klienta
- dokumentácia mimoriadnej udalosti pri seba poškodzovaní s následným poranením

Oblasť rizika: Vnímanie – poznanie

Riziko: RST – Riziko straty v priestore mimo zariadenie

Definícia: Stav, pri ktorom človek nie je schopný si zapamätať alebo dodržať vopred dojednané dohody alebo plány.

Rizikové faktory:

- blúdenie a strácanie sa v priestore mimo zariadenie v anamnéze

- dezorientácia v čase, mieste, situácii alebo osobách
- chronická zmätenosť
- intelektový handicap
- neochota ošetrovateľa (blízkej osoby alebo opatrovníka) ochrániť klienta pred stratou mimo zariadenie
- neschopnosť udržať v pamäti nové poznatky
- nízka a žiadna motivácia k dodržaniu dojednaných dohôd
- osobnostné a vývojové schopnosti
- porucha socializácie (nevie sa začleniť do určitej spoločnosti a zúčastniť sa na jej živote)
- porušená interpretácia podnetov a reakcie na ne
- požitie alkoholických nápojov alebo drog
- zmeny v správaní
- zrejme prejavy zabúdania, blúdenia klienta (nevie kde je)

Ciele:

- klient je ochránený pred stratou v priestore mimo zariadenie úpravou činností a režimových opatrení pri súčasnom zachovaní jeho maximálnej možnej nezávislosti
- klient nemá známky úzkosti a nepokoja pri pobyte mimo zariadenie
- klient primerane a účinne využíva všetky zdroje podpory
- klient si uvedomuje riziko straty v jemu neznámom prostredí a z toho plynúce možné následky
- prevencia užitia reštriktívnych opatrení
- zapojenie klienta do úpravy zdravého životného štýlu, liečebného programu (odvykanie závislosti na alkohole, drogách)

Činnosti

- zapojenie do aktívneho trávenia voľného času mimo zariadenie
- podpora orientácie v realite opakovaním dôležitých inštrukcií
- predávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch nutnosti udržiavať stály kontakt s klientom
- podpora zdravého životného štýlu (bez alkoholu, drog)
- podpora pri prekonávaní pocitov bezmocnosti a bezradnosti
- podpora orientácie miestom - označenie dôležitých predmetov, miestností, ciest
- podpora adaptácie na nové prostredie
- kontrola bezpečnosti zvýšeným dohľadom
- zaistenie bezpečnosti slovnými príkazmi
- zaistenie bezpečnosti stálou kontrolou inej osoby
- odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch použitia režimových opatrení pri stratách klienta v priestore mimo zariadenie
- odovzdávanie informácií ostatným členom tímu pri pokuse o svojvoľnom, nedovolenom alebo neuvedomelom opustení zariadenia
- sledovanie prejavov chovania a známkov pokusov o svojvoľnom, nedovolenom alebo neuvedomelom opustení zariadenia
- zaistenie pomoci rodinným príslušníkom, opatrovníkovi pri zaistení aktivít mimo zariadenie
- vedenie k oznámeniu odchodu a predpokladaného času návratu späť do zariadenia
- sprievod na miesta mimo zariadenie, ktoré chce či potrebuje navštíviť

- podpora aktivít, ktoré chce či potrebuje mimo zariadenie urobiť
- dokumentácia mimoriadnej udalosti pri strate klienta
- postupovanie podľa interného postupu zariadenia pri strate klienta

Oblasť rizika: Vnímanie – poznanie

Riziko: REI – Riziko neuvedomenia si prevencií proti šíreniu epidemiologickej infekcie

Definícia: Stav, pri ktorom človek nie je schopný si uvedomiť vážnosť epidemiologickej situácie

Rizikové faktory:

- dezorientácia v čase, mieste situácii alebo osobách
- chronická zmätenosť
- Intelektový handicap
- Labilné správanie
- Náhla, neočakávaná zmena situácie
- Nedostatočná možnosť pripraviť sa na zvládanie záťaže
- Nedostatočná sociálna podpora z dôvodu nekvalitných vzťahov
- Negatívne postoje ku zmene spôsobu správania sa
- Neistota, úzkosť, depresia
- Neschopnosť udržať v pamäti nové poznatky
- Nízka alebo žiadna motivácia k dodržaniu dojednaných dohôd
- Obavy, strach
- Podráždenosť
- Popieranie zmeny zdravotného stavu, prostredia, situácie
- porucha krátkodobej i dlhodobej pamäti
- Porucha socializácie (nevie sa začleniť do určitej spoločnosti a zúčastniť sa na jej živote)
- Porušená interpretácia podnetov a reakcie na nich
- Porušená telesná hybnosť
- Požitie alkoholických nápojov alebo drog
- Prerušenie sociálnych vzťahov
- Problémy so zrakom
- Samotné šírenie infekcie
- Výskyt nových príznakov choroby
- Zjavné prejavy zabúdania
- Zmeny v správaní

Ciele:

- Klient je vyrovnaný s nutnosťou obmedzenia pohybu
- Klient má kladný vzťah k sebe ak okoliu, spolupracuje pri bežných denných aktivitách
- Klient má zavedený taký životný štýl, ktorý mu umožní prispôbiť sa daným životným podmienkam
- Klient nemá známky úzkosti a nepokoja
- Klient pozná a rozumie stresovým faktorom, ktoré u neho vedú k nedostatočnej adaptácii k novej situácii

- Klient rozumie a rešpektuje odporúčania, ktoré vedú k hospodáreniu s osobnými vecami
- Klient rozumie a rešpektuje odporúčania, ktoré vedú prevencíí proti šíreniu epidemiologickej situácie
- Prevencia reštriktívnych opatrení
- Redukcia obáv z nastávajúcich zmien
- Úprava okolitého prostredia s ohľadom na predchádzanie epidémie
- Zapojenie klienta do úpravy zdravotného životného štýlu, liečebného programu

Činnosti

- Zaistenie bezpečného prostredia
- Obmedzenie pohybu mimo zariadenie
- Zabezpečenie hygienických a dezinfekčných prostriedkov
- Odovzdávanie informácií o zásadách respiračnej hygieny (časté umývanie rúk, používanie dezinfekčných prostriedkov, používanie tvárových rúšok)
- Opakované usmerňovanie
- Vyhodnotenie prejavov nedostatočnej adaptácie (úzkosť, depresie, obavy, hnev, pasivita...)
- Využitie copingových stratégií na zvládanie stresu
- Podpora motivácie k účasti na aktivitách v rámci zariadenia
- Zapojenie sa do aktivít v rámci zariadenia
- Zapojenie jemu blízkej osoby (osôb) do riešenia citových, duševných a sociálnych potrieb
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch nutnosti dodržiavať stály kontakt
- Podpora aktívnym načúvaním a reflexiou
- Zaistenie atmosféry pokoja, dôvery a bezpečia
- Podvedomé pozorovanie ostatných klientov a následné opakovanie činností
- Rešpektovanie nariadení/usmernení vydané poskytovateľom

Oblasť rizika: Vnímanie – poznanie

Riziko: **SSZ – Strach zo straty a zneužitia OP a osobných vecí**

Definícia: Stav, pri ktorom človek má strach zo straty a zneužitia OP a osobných vecí (nie je táto definícia v IS Cygnus uvedená)

Rizikové faktory:

- Dezorientácia v čase, mieste, situácii alebo osobách
- Chronická zmätenosť
- Náhla, neočakávaná zmena situácie
- Neistota, úzkosť, depresia
- Obavy, strach
- Porucha krátkodobej i dlhodobej pamäti
- Zjavné prejavy zabúdania
- Zmeny v správaní

Ciele:

- Prijímateľ má kladný vzťah k sebe a k okoliu, spolupracuje pri bežných denných aktivitách
- Prijímateľ má zavedený taký životný štýl, ktorý mu umožní prispôbiť sa k daným životným podmienkam
- Prijímateľ nemá známky úzkosti a nepokoja
- Prijímateľ pozná a rozumie stresovým faktorom, ktoré u neho vedú k nedostatočnej adaptácii k novej situácii
- Redukcia obáv z nastávajúcich zmien

Činnosti

- Opakované usmerňovanie
- Zaistenie bezpečného prostredia
- Zaistenie atmosféry pokoja, dôvery a bezpečia
- Využitie copingových stratégií na zvládanie stresu
- Podpora aktívnym načúvaním a reflexiou
- Označovanie osobných vecí
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi a dôvernej osobe
- Vyhodnotenie prejavov nedostatočnej adaptácie (úzkosť, depresia, hnev...)
- Podvedomé pozorovanie ostatných prijímateľov a následné opakovanie činností
- Zabezpečenie materiálov (textil, fixka na označovanie osobných vecí)

Oblasť rizika: Výživa**Riziko: RVS – Riziko vdýchnutia stravy, tekutín**

Definícia: Stav, pri ktorom je človek ohrozený vstupom stravy, tekutín alebo žalúdočného obsahu do dýchacej trubice.

Rizikové faktory:

- Kŕmenie sondou
- Nepokoj pri jedle
- Nevhodná konzistencia stravy
- Nevhodná poloha pri prijímaní stravy, tekutín
- Obmedzenie dávivého reflexu a reflexu kašľa
- Obmedzenie gastrointestinálnej pohyblivosti
- Poruchy vedomia
- Porušené prehĺtanie
- Rozprávanie pri jedle
- Sondovanie žalúdočného traktu
- Ťažká mentálna retardácia
- Tracheostómia
- Vracanie
- Znížená schopnosť naplňovania žalúdka
- Zvýšená únavnosť, znížená pozornosť

Ciele

- Klient je v priebehu kŕmenia pokojný, nehovorí, nesmeje sa
- Klient má známky optimálnej hydratácie organizmu

- Klient pozná techniky, ktoré zabraňujú aspirácii alebo jej následky ihneď napravuje
- U klienta je dosiahnutá alebo je udržaná telesná hmotnosť odpovedajúca jeho výške a typu postavy
- Zaistenie individuálnych prístupov kŕmenia klienta
- Zistenie vyvolávajúcej príčiny

Činnosti

- Zhodnotenie prehltacích schopností
- Kontrola hmotnosti
- Kontrola stavu chrupu a funkčnosti zubných protéz
- Zaistenie bezpečného kŕmenia – poloha v sebe s hlavou ľahko predklonenou
- Vkladanie sústa do nepostihnutej strany úst pri ochrnutí ich časti
- Zaistenie pokojného prostredia v čase jedenia
- Zaistenie pokoja v priebehu jedenia: nerozprávať, nesmiať sa
- Vedenie k dostatočnému žuvaniu a pomalému prehltaniu stravy
- Zahustenie tekutín
- Kontrola príjmu tekutín
- Sledovanie celkového stavu
- Kontrola denného príjmu potravy
- Kŕmenie/dokrmovanie
- Kŕmenie pomaly, malé sústa, kratšie intervaly medzi jedlami
- Kontrola ústnej dutiny po jedle
- Odstránenie sekrétov a ostatkov jedla z ústnej dutiny
- Zaistenie stabilizovanej polohy po jedle
- Edukácia o vhodnej forme stravy
- Dokumentácia mimoriadnej udalosti pri vdýchnutí stravy, tekutiny alebo iných látok a predmetov

Oblasť rizika: Výživa

Riziko: RPT – Riziko nedostatočného príjmu tekutín

Definícia: Stav, pri ktorom dochádza k nedostatočnému príjmu tekutín, ktoré nestačia uspokojovať potrebu organizmu.

Rizikové faktory:

- Deficit vedomostí týkajúcich sa potreby množstva tekutín v organizme
- Klimatické podmienky – nadmerná horúčosť, slnečné žiarenie, sucho
- Kvalitatívne poruchy vedomia – zabúda sa napiť
- Porucha prehltania stravy a tekutín
- Poruchy mobility – neschopnosť napiť sa sám
- Zvýšené straty tekutín napr. príjmom, zvracaním, potením a iné

Ciele:

- Klient má denný príjem tekutín do 1500 ml
- Klient má denný príjem tekutín od 1200 do 2000 ml/24 hodín
- Klient má známky optimálnej hydratácie organizmu
- Klient pozná a rozumie opatreniam, ktoré vedú k optimálnej hydratácii organizmu

- Klient vie účinne predchádzať všetkým faktorom, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú hydratáciu organizmu

Činnosti:

- Zaistenie optimálnej hydratácie 1200-2000 ml tekutín/24 hodín
- Aktívne ponúkanie tekutín
- Vyhodnotenie faktorov, ktoré ovplyvňujú hydratáciu organizmu
- Vedenie k príjmu vhodného množstva a voľby tekutín
- Zoznámenie s príznakmi a dôsledkami zlej hydratácie organizmu
- Kontrola a záznam príjmu tekutín/24 hodín
- Sledovanie celkového stavu
- Kontrola hmotnosti
- Sledovanie strát tekutín (hnačka, potenie, zvracanie, sekrécia z rán a iné.)
- Kontrola množstva a farby moču
- Prevencia prehriatia organizmu
- Zaistenie optimálnej hydratácie do 1500 ml tekutín

Oblasť rizika: Výživa**Riziko: RNV – Riziko nedostatočnej výživy****Definícia:** Stav, pri ktorom dochádza k nedostatočnému príjmu potravy, ktorý nestačí uspokojiť metabolické potreby organizmu.**Rizikové faktory:**

- Denný príjem potravín menší než príjem doporučený
- Dlhotrvalé, opakované preháňavé stavy
- Nedostatok informácií v oblasti výživy
- Nefunkčná zubná protéza
- Nižšia telesná hmotnosť ako je pre klienta s ohľadom na výšku a typ postavy ideálna
- Odpor k jedlu, nedostatok záujmu o jedlo
- Porucha prehĺtanie
- Porušená sliznica ústnej dutiny
- Slabosť žuvacích a prehĺtacích svalov
- Sťažnosti na pocit sýtosti ihneď po prvých sústach
- Zmena chuti k jedlu (nechutenstvo, vracanie)

Ciele:

- Klient má upravenú životosprávu, ktorá zaistí dosiahnutie a udržanie požadovanej telesnej hmotnosti
- Klient pozná, rozumie a rešpektuje odporúčania, ktoré vedú ku zlepšeniu telesného stavu
- U klienta je dosiahnutá telesná hmotnosť odpovedajúca jeho výške a typu postavy
- U klienta je dosiahnuté sústavné zvyšovanie telesnej hmotnosti

Činnosti:

- Vyhodnotenie rizikových faktorov
- Kontrola hmotnosti
- Kontrola stavu chrupu a funkčnosti zubných protéz

- Zaistenie príjmu potravín s vysokou kalorickou hodnotou
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom o vhodných stravovacích návykoch
- Vedenie k úprav stravovacích návykov
- Zaistenie prídavku stravy s vysokým energetickým obsahom (na základe doporučení sestry, lekára)
- Úprava prostredia klienta, ktoré by stimulovalo chuť k jedlu
- Sledovanie celkového stavu
- Kontrola denného príjmu potravy
- Kŕmenie/ dokrmovanie
- Edukácia o vhodnej skladbe a forme stravy
- Zaistenie mletej, mixovanej alebo tekutej formy stravy
- Edukácia o diétnych postupoch, ktoré povedú ku zvýšeniu hmotnosti
- Zaistenie konzumácie obľúbených potravín
- Rešpektovanie individuálnych požiadaviek v oblasti stravovania
- Rešpektovanie časových programov prijímania jedla a dĺžky stolovania
- Meranie váhy

Oblasť rizika: Sebestačnosť - aktivita

Riziko: RPA – Riziko pádov

Definícia: Stav, pri ktorom má človek zvýšenú náchylnosť k pádom, ktoré mu môžu privodiť zranenie.

Rizikové faktory:

- Bolesť sprevádzajúca pohyb
- Chronická zmätenosť
- Kombinovaný handicap (fyzický a intelektový)
- Nedostatok pudu sebazáchovy
- Neistota pri chôdzi
- Nekoordinované pohyby
- Neschopnosť udržať požadovanú polohu na lôžku
- Neschopnosť udržať požadovanú polohu v invalidnom vozíku, kresle
- Obmedzený pohyb kĺbov
- Pády v anamnéze
- Porušená telesná hybnosť – problémy pri chôdzi
- Porušená telesná hybnosť – problémy pri zmene polohy na lôžku
- Používanie kompenzačných pomôcok nevyhnutných k zaisteniu mobility
- Problémy s rovnováhou
- Problém so zrakom
- Protézy dolných končatín
- Únava, strata svalovej sily
- Závraty pri zmene polohy

Ciele:

- Klient je vedený k zmene návykov, životného štýlu a úprave prostredia, ktoré zvýši jeho bezpečnosť
- Klient pozná a rozumie rizikovým faktorom, ktoré môžu byť príčinou úrazu
- Zníženie možnosti vzniku pádu, poškodení klienta

Činnosť:

- Kontrola celkového stavu
- Zaistenie kompenzačných pomôcok pre mobilitu
- Edukácia bezpečného použitia pomôcok pre mobilitu
- Kontrola správneho používania kompenzačných pomôcok pre mobilitu
- Používanie vhodnej obuvi (protišmyková, pevná cez priehlavok a pätu)
- Zaistenie bezpečného prostredia (voľné koberce, protišmykové rohožky a madlá v sprche, protišmykové hroty na palici, osvetlenie v miestnosti, nízka poloha lôžka a iné)
- Kontrola bezpečného prostredia (voľné koberce, protišmykové rohožky a madlá v sprche, protišmykové hroty na palici, osvetlenie v miestnosti, nízka poloha lôžka a iné)
- Aktívne cvičenie na lôžku
- Aktívne cvičenie mimo lôžko
- Zaistenie transferu z lôžka do invalidného vozíka a späť
- Zaistenie transferu z lôžka do invalidného vozíka a späť v dvoch osobách
- Zaistenie transferu na W z invalidného vozíka a späť
- Umiestnenie mäkkej matrace na zem k lôžku
- Zaistenie umiestnenia signalizačného zariadenia na dosah klienta
- Zaistenie pobytu v invalidnom vozíku s pevným stolčekom, ktorý bráni skĺznutiu
- Zaistenie fixácie v invalidnom vozíku pomocou pomôcok, ktoré bráni skĺznutiu (viď formulár o použití fixácie v invalidnom vozíku)
- Zaistenie pobytu v invalidnom vozíku s pevnou oporou hlavy
- Zaistenie použitia bočníc do lôžka (viď formulár o použití bočníc v lôžku klienta)
- Dokumentácia použitej reštrikcie
- Oboznámenie s možnosťou a spôsobom odstránenia bočníc
- Uvedenie lôžka do základnej nízkej polohy
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch použitia bočníc
- Odstránenie bočníc pri nepokoji a snahe o ich prekonaní
- Vyhodnotenie nevyhnutnosti použitia pomôcok, ktoré bráni v pohybe

Oblasť rizika: Koža**Riziko: RVP – Riziko vzniku preležanín****Definícia:** Stav, pri ktorom je človek ohrozený porušením kožnej integrity.**Rizikové faktory:**

- Dekubit v anamnéze
- Chudosť (kachexia)
- Imobilita
- Imobilizácia
- Infekcia
- Inkontinencia
- Mechanické faktory (sila strihu, tlak, zábrany v pohybe)
- Obezita
- Suchá koža
- Vlhkosť pôsobiaca na kožu

- Vplyv exkrétov alebo sekrétov
- Vplyv chemických látok
- Vplyv ochorení napr. metabolické, onkologické a iné
- Zhoršený krvný obeh
- Zmeny vnímania
- Zvýšená telesná teplota

Ciele:

- Klient má neporušenú kožu
- Klient pozná a rozumie spôsobu prevencie vzniku preležanín
- Klient sa aktívne zapojuje do prevencie vzniku preležanín

Činnosť:

- Vyhodnotenie rizikových faktorov
- Kontrola stavu kože
- Zoznámenie s faktormi, ktoré vedú ku vzniku preležanín a dôsledkami s tým spojenými
- Zaistenie príjmu potravín s vysokým obsahom bielkovín a vitamínov
- Zaistenie optimálnej hydratácie 1200 – 2000 ml tekutín / 24 hodín
- Kontrola denného príjmu potravy
- Zaistenie príjmu stravy bohatej na vitamíny a bielkoviny
- Kontrola denného príjmu tekutín
- Polohovanie á 4 hod. podľa schémy
- Polohovanie s pomôckami á 3-4 hod. podľa schémy
- Premazávanie, masáž zdravej kože
- Zaistenie suchej, čistej, vláčnej kože
- Zaistenie suchého, čistého, vypnutého základu lôžka
- Aktívne cvičenie na lôžku
- Aktívne cvičenie mimo lôžko
- Uloženie na antidekubitnú podložku, vodné lôžko
- Posadenie na lôžku
- Posadenie sa mimo lôžko
- Ranná/večerná hygienická starostlivosť na lôžku

Oblasť rizika: Životné hodnoty**Riziko: RNA – Riziko nedostatočnej adaptácie****Definícia:** Stav, pri ktorom u človeka nevznikajú nové schopnosti organizmu reagovať na zmeny prostredia zmenou svojej činnosti.**Rizikové faktory:**

- Izolácia od rodiny/ priateľov
- Jazyková bariéra
- Náhla, neočakávaná zmena prostredia, miesta
- Nedostatočná možnosť pripraviť sa na zvládanie záťaže
- Nedostatočná sociálna podpora z dôvodu nekvalitných vzťahov
- Negatívne postoje ku zmene spôsobu správania sa
- Neistota

- Neodpovedajúca miera sebavedomia smerom ku schopnosti zvládnuť situáciu
- Neschopnosť poučiť sa z predchádzajúcich prípadov zvládania záťaž
- Nezáujem o okolie, podráždenosť, plačlivosť
- Obavy, strach
- Pesimizmus
- Popieranie zmeny zdravotného stavu, prostredia alebo obidvoch
- Porucha spánku
- Prerušenie sociálnych kontaktov
- Skúsenosti z predchádzajúcich preložení
- Stránenie sa spoločnosti, samota, odcudzenie, osamelosť
- Túžba nesťahovať sa alebo obavy z premiestnenia
- Úzkosť, depresie
- Výskyt nových príznakov choroby alebo ochorení
- Zloba, hnev
- Zmena v obvyklej komunikácii

Ciele

- Klient je vyrovnaný s nutnosťou zmeny pobytu
- Klient má kladný vzťah k sebe a k okoliu, spolupracuje pri bežných denných aktivitách
- Klient má zavedený taký životný štýl, ktorý mu umožní prispôbiť sa daným životným podmienkam
- Klient nemá prejavy strachu a depresie
- Klient pozná a rozumie stresovým faktorom, ktoré u neho vedú k nedostatočnej adaptácii
- Klient vyjadruje zmierenie s novým prostredím
- Redukcie obáv z nastávajúcich zmien
- Stála účasť na spoločenských / pracovných aktivitách

Činnosti

- Vyhodnotenie prejavov nedostatočnej adaptácie (úzkosť, depresie, obavy, hnev, pasivita a iné)
- Dokumentácia procesu adaptácie na nové prostredie / situácie (vid' formulár Záznam o priebehu adaptácie)
- Podpora motivácie k účasti na spoločenských aktivitách v rámci zariadenia
- Zapojenie sa do spoločenských aktivít v rámci zariadenia
- Účasť na spoločenských aktivitách v rámci zariadenia
- Podpora motivácie blízkej osoby (blízkych osôb) k pravidelným návštevám
- Zapojenie jemu blízkej osoby (blízkych osôb) do riešenia citových, duševných a sociálnych potrieb
- Zapojenie do aktívneho trávenia voľného času mimo zariadenie
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch nutnosti udržiavať stály kontakt s klientom
- Zapojenie blízkej osoby (blízkych osôb) do starostlivosti
- Pomoc pri prekonávaní pocitu bezmocnosti, bezradnosti, strachu
- Podpora aktívnym načúvaním a reflexiou
- Zaistenie obľúbených a známych vecí, ktoré mal klient vo svojom prirodzenom prostredí (obrázky, fotky, hrnčeky, hračky, obliečky a iné)
- Spoločná tvorba denného programu, ktorý povedie k adaptácii klienta
- Zaistenie pomoci rodinným príslušníkom, opatrovníkovi pri zaistení aktivít mimo zariadenie

- Vedenie k udržovaniu telefónneho kontaktu s blízkymi, s rodinou
- Vedenie k udržovaniu písomného kontaktu s blízkymi, s rodinou
- Hľadanie pozitívnych aspektov, ktoré viedli ku zmene prostedia
- Hľadanie zdrojov podpory (priatelia, blízke osoby, vrstovníci)
- Zaistenie atmosféry pokoja, dôvery a bezpečia

Oblasť rizika: Životné hodnoty

Riziko: NFP – Neschopnosť hospodáriť s finančnými prostriedkami

Definícia: Nedostatok schopností hospodáriť s finančnými prostriedkami

Rizikové faktory:

- Chronická zmätenosť
- Intelektový hendikep
- Labilné správanie
- Náhla, neočakávaná zmena zdravotného stavu
- Nedostatočná možnosť pripraviť sa na zvládanie záťaže
- Nedostatočná sociálna podpora z dôvodu nekvalitných vzťahov v rodine
- Negatívne postoje k zmene spôsobu správania sa
- Neistota
- Neschopnosť poučiť sa z predchádzajúcich prípadov hospodárenia s financiami
- Neschopnosť poučiť sa z predchádzajúcich prípadov hospodárenia s vecami osobnej potreby
- Neschopnosť udržať v pamäti nové poznatky
- Nízka alebo nestabilné vnímanie skutočnosti (danej situácie)
- Nízka, alebo žiadna motivácia k dodržiavaniu jednotlivých hodnôt
- Obavy, strach
- Osobnostné a vývojové schopnosti
- Popieranie zmeny zdravotného stavu, prostredia alebo obidvoch
- Porušená interakcia podnetov a reakcie na ne
- Zmena v obvyklej komunikácii
- Zmena mentálneho stavu

Ciele:

- Klient má zavedený taký životný štýl, ktorý mu umožní prispôbiť sa daným životným podmienkam
- Klient pozná a rozumie stresovým faktorom, ktoré u neho vedú k nedostatočnej adaptácii
- Klient rozumie a rešpektuje odporúčania, ktoré vedú k hospodáreniu s financiami
- Klient rozumie a rešpektuje odporúčania, ktoré vedú k hospodáreniu s osobnými vecami
- Prevencia reštriktívnych opatrení
- Redukcia obáv z nastávajúcich zmien
- Zapojenie klienta do úpravy zdravotného životného štýlu, liečebného programu

Činnosti

- Zapojenie jemu blízkej osoby
- Podpora motivácie k hospodáreniu s finančnými prostriedkami
- Podpora motivácie k hospodáreniu s osobnými vecami
- Účasť na nákupoch mimo zariadenia

- Účasť na nákupoch v obci
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch nutnosti dodržiavať stály kontakt s klientom
- Pomoc pri prekonávaní pocitu bezmocnosti, strachu, bezradnosti
- Podpora aktívnym načúvaním a reflexiou
- Spoločná tvorba zadelenia finančných prostriedkov
- Spoločná tvorba zadelenia vecí dennej potreby
- Zaistenie atmosféry pokoja, dôvery a bezpečia

Oblasť rizika: Životné hodnoty

Riziko: NOP – Neschopnosť hospodáriť s vecami osobnej potreby

Definícia: Nedostatok schopností a primeraného rozvrhnutia vecí osobnej potreby

Rizikové faktory:

- Chronická zmätenosť
- Intelektový hendikep
- Labilné správanie
- Náhla, neočakávaná zmena zdravotného stavu
- Nedostatočná možnosť pripraviť sa na zvládanie záťaže
- Nedostatočná sociálna podpora z dôvodu nekvalitných vzťahov v rodine
- Negatívne postoje k zmene spôsobu správania sa
- Neistota
- Neschopnosť poučiť sa z predchádzajúcich prípadov hospodárenia s financiami
- Neschopnosť poučiť sa z predchádzajúcich prípadov hospodárenia s vecami osobnej potreby
- Neschopnosť udržať v pamäti nové poznatky
- Nízka alebo nestabilné vnímanie skutočnosti (danej situácie)
- Nizka, alebo žiadna motivácia k dodržiavaniu jednotlivých hodnôt
- Obavy, strach
- Osobnostné a vývojové schopnosti
- Popieranie zmeny zdravotného stavu, prostredia alebo obidvoch
- Porušená interakcia podnetov a reakcie na ne
- Zmena v obvyklej komunikácii
- Zmena mentálneho stavu

Ciele

- Klient má zavedený taký životný štýl, ktorý mu umožní prispôbiť sa daným životným podmienkam
- Klient pozná a rozumie stresovým faktorom, ktoré u neho vedú k nedostatočnej adaptácii
- Klient rozumie a rešpektuje odporúčania, ktoré vedú k hospodáreniu s financiami
- Klient rozumie a rešpektuje odporúčania, ktoré vedú k hospodáreniu s osobnými vecami
- Prevencia reštriktívnych opatrení
- Redukcia obáv z nastávajúcich zmien

- Zapojenie klienta do úpravy zdravotného životného štýlu, liečebného programu

Činnosti

- Zapojenie jemu blízkej osoby
- Podpora motivácie k hospodáreniu s finančnými prostriedkami
- Podpora motivácie k hospodáreniu s osobnými vecami
- Účasť na nákupoch mimo zariadenia
- Účasť na nákupoch v obci
- Odovzdávanie informácii rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch nutnosti dodržiavať stály kontakt s klientom
- Pomoc pri prekonávaní pocitu bezmocnosti, strachu, bezradnosti
- Podpora aktívnym načúvaním a reflexiou
- Spoločná tvorba zadelenia finančných prostriedkov
- Spoločná tvorba zadelenia vecí dennej potreby
- Zaistenie atmosféry pokoja, dôvery a bezpečia

Oblasť rizika: Medziľudské vzťahy

Riziko: RSE – Riziko sebevraždy

Definícia: Stav, pri ktorom je človek ohrozený dobrovoľným, život ohrozujúcim sebapoškodzovaním

Rizikové faktory:

- Chronická bolesť
- Impulzivita, agresivita
- Konfliktne interpersonálne vzťahy, osamelosť
- Násilie v detstve
- Plánovanie sebevraždy (jasný a konkrétny spôsob prevedenia)
- Pocity previnenia
- Predošlé viacnásobné sebevražedné pokusy
- Premiestenie, inštitucionalizácia
- Prerušenie sociálnych kontaktov
- Sociálna izolácia
- Strata autonómie/ nezávislosti
- Strata dôležitého vzťahu
- Vplyv mentálneho zdravia (depresie, psychózy, schizofrénia, poškodenie osobnosti)
- Vplyv telesného stavu (hypochondria, terminálne alebo chronické ochorenie)
- Vyhrotený emočný stav – beznádej, zúfalstvo, úzkosť, panika, hnev, nepriateľstvo
- Vyjadrovanie túžby po smrti
- Výrazné zmeny v správaní, v postojoch, v plnení povinností

Ciele:

- Klient je zmierený s danou situáciou, ktorý nemožno ovplyvniť alebo z ktorej nemožno nikoho viniť
- Klient sa distancuje od sebevražedných myšlienok
- Klient si uvedomuje svoje agresívne chovanie a skutočnosti, ktoré ho vyvolávajú
- Klient užíva všetky zdroje podpory, ktoré mu umožnia prekonať stavy agresie voči sebe

- Klient vytvára nové spoločenské vzťahy a žije v súčinnosti s ostatnými ľuďmi
- Posilnenie vlastného sebavedomia a viery v budúcnosť

Činnosti:

- Vyhodnotenie rizikových faktorov
- Sledovanie reakcií a prejavov
- Vyhodnotenie sebevražednej tendencie (morbídne alebo úzkostné pocity)
- Kontrola prítomnosti ostrých alebo nebezpečných/ vražedných predmetov, zdraní, väčšieho množstva liekov
- Kontrola osobných vecí
- Kontrola bezpečnosti zvýšeným dohľadom
- Zaistenie bezpečnosti slovnými príkazy
- Zaistenie bezpečnosti stálou kontrolou inej osoby
- Vysvetľovanie významu bezpečnostných opatrení
- Zaistenie bezpečného a upokojujúceho prostredia
- Sledovanie stavov, ktoré by mohli narušovať ochranné zábrany klienta (psychotické poruchy, autizmus, mentálna retardácia)
- Udržiavanie zdravého životného štýlu (bez alkoholu, drog)
- Kontrola prejavov liekovej alebo drogovej závislosti
- Edukácia o nezmyselnosti sebevražedných pokusov
- Aktívne ponúkание komunikácie
- Podpora aktívnym počúvaním a empatiou
- Posilňovanie pozitívnych spomienok
- Vysvetľovanie rozdielu medzi pocitom previnenia a vlastnou vinou
- Spoločná tvorba denného programu
- Zapojenie do aktivít, ktoré povedú k posilneniu sebavedomia
- zapojenie do všetkých aktivít, ktoré umožnia zamestnanie klienta
- usmerňovanie činností klienta
- zapojenie do liečebného procesu
- účasť na skupinovej terapii, ktorá vyžaduje mobilizáciu a kognitívne úsilie
- odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch, ktoré vedú k sebapoškodzovaniu klienta
- odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch, ktoré vedu ku zníženiu rizika sebapoškodzovania klienta
- uzatváranie „bezpečnostných dohôd“ s cieľom pomôcť prekonať nutkavé prejavy agresie k sebe samému
- vedenie k rozoznávaniu reálnych skutočností od bludných predstáv
- privolanie pomoci inej osoby pri násilných prejavoch
- upokojenie klienta pomocou „medikačnej kazajky“ – liekov podľa ordinácie lekára
- upokojenie pomocou pút
- dokumentácia použitej reštrikcie
- odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch použitia reštrikcie
- dokumentácia mimoriadnej udalosti pri pokuse o sebevraždu

Oblasť rizika: Medziľudské vzťahy

Riziko: **RNI – Riziko násillia voči iným**

Definícia: Stav, pri ktorom zo strany človeka hrozí fyzicky, citovo alebo sexuálne škodlivé správanie smerom k iným osobám

Rizikové faktory:

- alkoholizmus alebo drogová závislosť v anamnéze
- impulzivita (vznetlivosť, neuváženosť v jednaní)
- kognitívne poruchy (zníženie intelektu, deficit pozornosti)
- násilie na zvieratách
- násilie v detstve
- násilie voči iným osobám v minulosti (útok, bitky, bitie, hádzanie predmetov, pokus o znásilnenie, znásilnenie, močenie / defekácia na niekoho, sexuálne odťažovanie)
- násilné asociálne chovanie v minulosti (krádeže, neústupné vyžadovanie privilégií, odmietanie stravy, odmietanie medicíny, ignorovanie inštrukcií)
- nepriame násilie v minulosti (trhanie odevu, močenie na podlahu, záchvaty hnevu, kričanie, búchanie dvermi)
- neurologické poškodenie (traumy hlavy, záchvatovité ochorenia)
- predošlé hrozby násilím
- psychotická symptomatológia (halucinácie zrakové, sluchové, blúdenie, paranoidný sebaklam)
- svedectvo domáceho násilia

Ciele:

- klienta je schopný kontrolovať svoje prejavy nepokoja a agresie
- klient má nastavené také postupy starostlivosti, ktoré predchádzajú klientovým násilným prejavom
- klient si uvedomuje svoje agresívne chovanie a skutočnosti, ktoré ho vyvolávajú
- klient užíva všetky zdroje podpory, ktoré mu umožnia prekonávať stavy agresie voči iným

Činnosti:

- Vyhodnotenie rizikových faktorov
- Sledovanie reakcií a prejavov
- Sledovanie celkového stavu
- Kontrola prítomnosti ostrých alebo nebezpečných predmetov
- Vyhodnotenie motivácie klienta k násiliu
- Zaistenie bezpečnosti ostatných klientov zvýšeným dohľadom
- Zaistenie bezpečnosti slovnými príkazmi
- Zaistenie bezpečnosti stálou kontrolou inej osoby
- Zaistenie upokojujúceho prostredia
- Usmerňovanie činnosti klienta
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o opatreniach, ktoré vedú ku zníženiu rizika násilia na iných osobách
- Podpora pri prekonávaní pocitov strachu, bezmocnosti alebo straty kontroly nad danou situáciou
- Vedenie k rozoznávaniu reálnych skutočností od bludných predstáv
- Sledovanie faktorov, ktoré by sa mohli stať príčinami násilného správania
- Účasť na skupinovej terapii, ktorá vyžaduje mobilizáciu a kognitívne úsilie
- Zapojenie do všetkých aktivít, ktoré umožnia „vybiť“ agresivitu klienta

- Uzatváranie „bezpečnostných dohôd“ s cieľom pomôcť prekonať nutkavé prejavy agresie voči iným
- Odmeňovanie pozitívnej snahy uznaním
- Zachovanie zrakového kontaktu, pokojná komunikácia bez odvrávania
- Privolanie pomoci inej osoby pri útočných, násilných prejavoch
- Zdržanie sa komentárov na správanie sa klienta
- Upokojenie pomocou „medikačnej kazajky“ – liekov podľa ordinácie lekára
- Upokojenie pomocou pút
- Dokumentácia použitej reštrikcie
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch použitia reštrikcie
- Dokumentácia mimoriadnej udalosti pri násilí páchanom na inej osobe
- Dokumentácia mimoriadnej udalosti pri poškodení majetku a vecí

Oblasť rizika: Medziľudské vzťahy

Riziko: ROS – Riziko osamelosti

Definícia: Stav človeka, pri ktorom sa človek nedostatočne zapojuje do sociálnej interakcie

Rizikové faktory:

- Depresie
- Chronická zmätenosť
- Komunikačné bariéry
- Nedostatok primeraných partnerov, vrstovníkov, blízkych osôb
- Obmedzenie telesnej hybnosti
- Poruchy vzťahov s blízkymi priateľmi, rodinou, vrstovníkmi, časté konflikty
- Používanie jednostranných záverov vo vzťahoch (len dobrý alebo zlý)
- Prejavy nedostatočnej spoločenskej prispôsobivosti
- Sťažnosti na nedostatočné prejavy náklonnosti a záujmu
- Vypozorovaný nesúlad v sociálnych situáciách, nedorozumenie, vzťahovačnosť, viditeľné známky rozpakov

Ciele:

- Klient je schopný udržiavať sociálny kontakt s personálom
- Klient má vytvorené vzťahy, ktoré považuje za sebe prospešné
- Klient pozná a rozumie individuálnym rizikám, ktoré môžu byť príčinou jeho osamelosti
- Klient sa aktívne zapojuje do spoločenských aktivít v zariadení
- Klient sa pasívne účastní spoločenských aktivít
- Klient vyjadruje spokojnosť v oblasti sociálnej interakcie

Činnosti:

- Hodnotenie sociálnej interakcie s rodinou, blízkymi a ostatnými vrstovníkmi
- Podpora sociálnej interakcie prostredníctvom hier alebo zamestnania
- Hodnotenie a rozlíšenie pocitov osamelosti od stavov trvalého znechutenia a rozmrzenosti
- Hodnotenie stupňa úzkostnej tiesne, zvýšeného nervového napätia alebo známkov telesného nepokoja
- Prevencia závislosti na jednom ošetrojúcom
- Hodnotenie správania s cieľom rozpoznať neprimerané reakcie

- Kontrola kvality spánku, chuti k jedlu a straty sústredenia
- Podpora vzťahu dôvery medzi klientom a personálom
- Hľadanie závislosti medzi pocitmi osamelosti a stratou niekoho blízkeho : všímanie si snahy klienta danú situáciu zmeniť
- Posilňovanie samostatnosti vo vzťahoch
- Vedenie k naviazanosti kontaktov s ostatnými z okolia
- Podpora motivácie k účasti na rekreačných alebo spoločenských aktivitách
- Zoznámenie s ponukou spoločenských aktivít v zariadení a mimo neho
- Vedenie k udržiavaniu osobného a telefónneho kontaktu s blízkymi, s rodinou
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch nutnosti udržiavať stály kontakt s klientom
- Spoločná tvorba plánu činností s cieľom začleniť klienta do spoločnosti

Oblasť rizika: Medziľudské vzťahy

Riziko: RIS – Riziko sociálnej izolácie

Definícia: Stav samoty, ktorú človek vníma ako vynútenú a prežíva je ako škodlivý stav a ohrozenie

Rizikové faktory:

- Dlhodobá imobilizácia
- Chorobné myšlienky, panický strach, úzkosť, nedôvera
- Chronická zmätenosť, demencia
- Jazyková bariéra
- Neakceptovateľné sociálne, spoločenské hodnoty
- Neschopnosť dosiahnuť spokojnosť v osobných vzťahoch
- Nevyzreté záujmy
- Oneskorenie vývoja, zmeny mentálneho stavu, autizmus
- Porucha komunikácie – afázia
- Prejavy odmietavosti, strávenie sa ostatných, obmedzenie komunikácie
- Problémy so sluchom
- Smútok, depresie
- Zmeny stavu zdravia a sociálnej pohody
- Zmeny v telesnom zjave

Ciele:

- Klient má vytvorené vzťahy, ktoré považuje za sebe prospešné
- Klient sa aktívne zapojuje do spoločenských aktivít v zariadení
- Klient sa pasívne účastní spoločenských aktivít

Činnosti:

- Zaistenie vyvolávajúce príčiny
- Hodnotenie zábran obmedzujúcich spoločenský styk
- Hodnotenie vplyvu životných udalostí, ktoré na klienta pôsobia
- Aktívne ponúkajú rozhovoru
- Vedenie k nadviazaniu kontaktov s ostatnými z okolia
- Podpora sociálnej interakcie prostredníctvom hier alebo zamestnania

- Podpora motivácie k účasti na rekreačných alebo spoločenských aktivitách
- Vedenie k udržiavaniu osobného a telefónneho kontaktu s blízkymi, s rodinou
- Odovzdávanie informácií rodinným príslušníkom, opatrovníkovi o dôvodoch nutnosti udržiavať stály kontakt s klientom
- Spoločná tvorba plánu činností s cieľom začleniť klienta do spoločnosti
- Zaistenie primeraných podnetov z prostredia (obľúbené TV relácie, pesničky, hračky a iné)
- Zoznámenie s ponukou spoločenských aktivít v zariadení a mimo neho
- Osvojenie spoločenských foriem chovania a komunikácie
- Zaistenie pomôcok pre komunikáciu (načúvacie zariadenie, telefón)